

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

Ассог отваря хотел под бранда MGallery в София

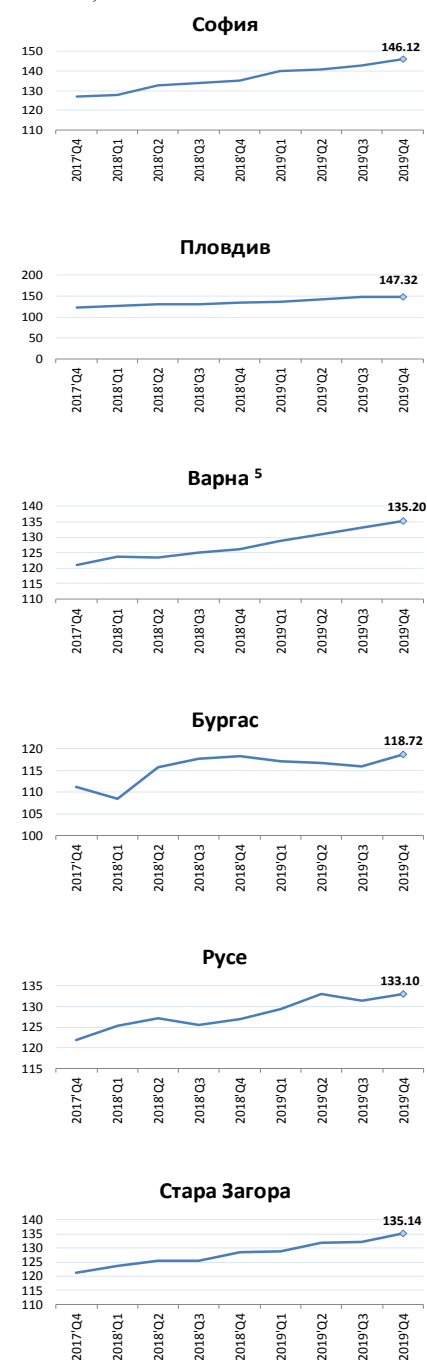
Хотелската верига Assog Group, която е собственик на хотелите Novotel и ibis в София, ще отвори първия си обект под бранда MGallery в столицата. Групата е подписала договор за франчайз със собственика на настоящия хотел "Мезон" в града. Той се намира в близост до болница "Токуда" и търговския център Rainbow Plaza. Преди време същата сграда беше хотел под бранда на Park Inn by Radisson. Със сключването на франчайза между Assog Group и настоящия собственик на хотела "Грийнвил България" ЕООД сградата ще бъде обновена и ще бъде отворена отново през 2021 година. След обновяването на хотела той ще разполага с 96 стаи вместо със сегашните 77 такива. Също така той ще има СПА и уелнес зони, включващи и басейн, както и пространство за срещи и събития. "Бъдещият хотел MGallery е част от стратегията ни да обогатим възможностите за настаняване в столицата на България и да предлагаме на нейните посетители все по-богат избор между хотели от нашите световни брандове", посочва Каталина Тома, която е директор "Развитие" в Assog за регионите Румъния, България, Молдова и Чехия.

money.bg, 27 май 2020

"Спешната" петролна компания ще заработи най-рано догодина

Всички петролни бази на Държавния резерв заедно със съхраняваните в тях запаси ще преминат на управление към новото предприятие „Държавна петролна компания“. Те ще бъдат лицензирани като данъчни складове и ще могат да се ползват при свободен капацитет от всички доставчици на горива, които искат да приложат митническия режим „отложено плащане на акцизи“. Това предвиждат промените в Закона за държавните резерви и военновременните запаси, внесени от кабинета в Народното събрание. Миналата седмица финансовото министерство изненадващо обяви, че правителството възнамерява да създаде държавно предприятие, с което ще действа като търговец на едро и дребно с горива, ще изгради верига държавни бензиностанции, ще управлява данъчни складове за горива, които ще отдава под наем на други търговци, както и ще поддържа задължителните

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

1 Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.
2 По данни на НСИ към 31.12.2018 г. шестте града с

държавни резерви от нефт и нефтопродукти. Само три дни по-късно кабинетът одобри на извънредно заседание законопроекта, с който създава Държавната петролна компания. Законопроектът не бе предхождан от задължителните поне 14 дни обществено обсъждане.

Сега, 22 май 2020

Държавата иска да конкурира и платформите за туристически резервации

От 1 юни ще стартира онлайн резервационна система "Преоткрий България" - съвместен продукт на държавата и няколко компании, която ще даде възможност на българските туристи да открият офери за лятната си почивка в страната, съобщи на брифинг в МС министърът на икономиката Емил Караниколов. "С този иновативен продукт искаме да подпомогнем българските хотелиери и ресторантьори, както и българските производители на храни, защото в предлаганите за почивка и посещения обекти ще се предлагат приоритетно менюта с български продукти", обясни още министър Караниколов. И призова хотелиери и ресторантьори да бъдат активни и да използват платформата "Преоткрий България", за да привлекат български туристи, на които основно ще разчита секторът това лято. Министърът на туризма Николина Ангелкова пък обяви, че ведомството ще промотира платформата. Така държавата на практика ще конкурира подобни резервационни системи като booking, Airbnb и др.

Сега, 22 май 2020

„ВиК холдинг“ ще оздравява регионалните дружества с над 2 млрд. лева

Една от първите задачи на новосъздадения „Български ВиК холдинг“ ЕАД е да подпомогне оздравяването на ВиК дружествата, за да могат да изпълнят проектите си по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, по които ще бъдат инвестирани над 2 млрд. лв. Това съобщи в интервю за БНР изпълнителният директор на холдинга Илиян Илиев. Той поясни, че целта е да бъдат усвоени успешно безвъзмездните средства от Европейския съюз, за да се подобри услугата за крайните потребители и да се намалят загубите на вода в мрежата. Инвестициите във ВиК инфраструктура ще бъдат една от основните задачи на холдинга. Според доклад на Световна банка в региона се задава суша. Очаква се водоизточници в малки населени места да намаляват и пресъхват. Целта е да бъдат изградени големи ВиК системи и инфраструктурни обекти, от които да се запазват тези населени места. Ще се строят довеждащи водопроводи, както и други активи публична държавна собственост. Илиев даде пример с изграждането на довеждащ водопровод, който ще осигури вода за безводния Делиорман. Той ще е с дължина около 150 километра и ще свързва р. Дунав с Каспичан и Нови пазар. В момента се извършва проектиране на съоръжението.

Банкеръ, 22 май 2020

Почти 1 млрд. лв. струва "спасяването" на ТЕЦ "Марица-изток 2" за три месеца

Държавата продължава да излива огромен ресурс към затъналата ТЕЦ "Марица-изток 2", а сметката за "спасяването" вече гони 1 млрд. лева. В началото на седмицата Българският енергиен холдинг (БЕХ) е купил необходимите квоти парникови газове за 2019 г. за държавната централа, които според отчета на дружеството са на стойност общо 306 млн.лв. Това стана ясно на среща между ресорния министър Теменужка Петкова и лидерите на двата синдиката КНСБ и КТ "Подкрепа" - Пламен Димитров и Димитър Манолов, във връзка с последиците за сектора на енергетиката от пандемията от COVID-19. С този финансов бонус държавното финансиране на затъналата в дългове ТЕЦ "Марица-изток 2", която отчете нова загуба от 210 млн. лв. за миналата година, се доближава до 1 млрд. лв., и то в рамките на по-малко от три месеца. На 4 март БЕХ реши да увеличи капитала на централата с 597 млн. лева, като трансформира част от дълга на ТЕЦ-а към холдинга.

investor.bg, 21 май 2020

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

С над 12% нараства оборотът на куриерските фирми за година

През първото тримесечие общият индекс на оборота в сектор "Транспорт, складиране и пощи" нараства с 3.7% в сравнение с година по-рано. Най-голям ръст се наблюдава при пощенските и куриерските услуги - с 12.5%. Намаление е отчетено само при "Воден транспорт" - с 4.7%. Това показват данните на Националния статистически институт. Спрямо края на миналата година оборотът на сектор "Транспорт, складиране и пощи" се увеличава с 3 на сто. Тук най-голямо е увеличението при "Складиране и обработка на товари, спомагателни дейности в транспорта" - с 5.7%, като се отчита познателен спад при "Воден транспорт" - с 20.3 процента. Общият индекс на оборота за сектор "Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения" нараства с 4.4% спрямо четвъртото тримесечие на 2019 година. Увеличение е регистрирано при повечето дейности, като то е най-голямо при "Далекосъобщения" - с 10.4%. Съществено намаление е отчетено при "Информационни услуги" - с 8.8 на сто. Статистиката сочи още, че на годишна база при другите бизнес услуги ръст се е отчетен при повечето дейности, като той е най-голям при "Дейности по почистване" - с 23.4%, а най-значително намаление е регистрирано при "Туристическа агентска и операторска дейност и други дейности, свързани с пътувания и резервации" - с 25.6%.

Банкеръ, 26 май 2020

Инвестиционните фондове в България управляват близо 4 млрд. лева

Към края на март активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове, които осъществяват дейност в България, възлизат на 3.91 млрд. лева, показват изчисленията на БНБ. Размерът им намалява с 232.3 млн. лева (5.6%) в сравнение с година по-рано и с 401.8 млн. лева (9.3%) спрямо декември 2019 г. Като процент от БВП общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове към март е 3.1%, при 3.5% от БВП за същия месец на 2019-а и 3.6% към края на четвърто тримесечие на 2019 г. Активите на местните инвестиционни фондове достигат 1.60 млрд. лева, като спрямо март 2019 г. те се увеличават с 40.8 млн. лева (2.6%). В сравнение с декември 2019 г. активите намаляват със 109 млн. лева (6.4%). Към края на първо тримесечие активите на фондовете, инвестиращи в акции, намаляват с 0.4 млн. лева (0.1%) до 614.6 млн. лева при 615 млн. лева към март 2019 г., а тези на балансираните фондове се увеличават с 9 млн. лева (2.8%) до 327.9 млн. лева при 319 млн. лева към края на третия месец на

27.05.2020

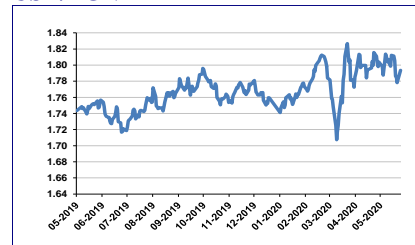
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.78208 BGN

1 GBP = 2.20058 BGN

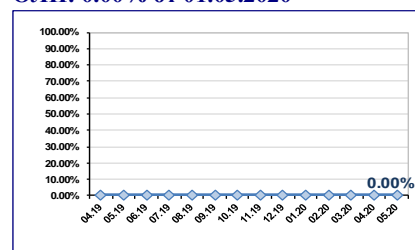
Икономически показатели

USD/BGN

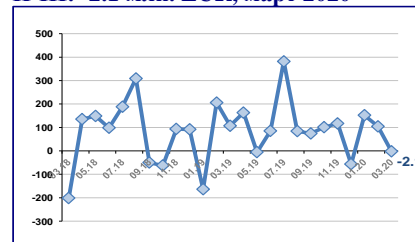

Централен курс на БНБ

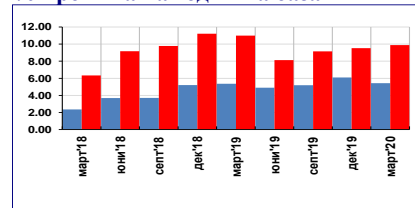
ОЛП: 0.00% от 01.05.2020

ПЧИ: -2.1 млн. EUR, март 2020

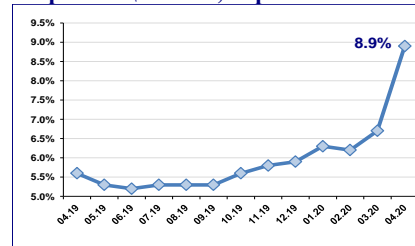

Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към дек 2019, % промяна на годишна база

■ Нефинансови предприятия ■ Домакинства и НТООД

Безработица: 8.9%, април 2020

миналата година.

Банкеръ, 22 май 2020

Чуждите компании свиха кредитирането за българските си дружества

Средствата, отпуснати от компаниите майки на дъщерните им дружества в България намаляват четири пъти за периода януари - март 2020 г. спрямо 12 месеца по-рано. Въпреки това те основно допринасят за положителните преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в България за първото тримесечие. Другата причина за това е сравнително високото ниво на реинвестираната печалба у нас, която въпреки кризата, свързана с разпространението на Covid-19 пандемията в Европа, е по-голяма от тази за същия период преди година, отчетат от БНБ. Като цяло общите преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в България са положителни за периода януари - март и са в размер на 254.4 млн. евро при положителен поток от 106.9 млн. евро към март 2019 г. Данните за януари и март са ревизирани със значително увеличение, но предварителните данни за март показват вече отрицателни инвестиции от -2.1 млн. евро.

economic.bg, 20 май 2020

Строителството в България не успя да „потъне“ през март

През първия месец на изолация и блокиране на голяма част от стопанските дейности заради коронавируса, строителството в България отчита спад, но успява да се задържи на добри нива в сравнение с другите държави от ЕС по време на коронакризата, става ясно от данни на Евростат. Строителството в България бележи спад от 11.2% през месец март 2020 г. в сравнение с месец по-рано. На годишна база намалението е по-голямо – с 14%, но почти колкото средното за Европейския съюз (ЕС) – 13.4%. През март 2020 г. заради въведените ограничения заради коронавируса, намаление в строителството е отчетено в почти всички държави от ЕС, а за еврозоната то е от 15.4%. Държавата, която отчита най-значителен спад в сектор „Строителство“ е Франция – 40.2% на месечна база. В сравнение с година по-рано, тя също е на челната позиция, но намалението е от 41.2%. Веднага след нея се нареждат Италия (-36.2%) и Словения (-11.9%) на месечна база. В графа годишни изменения отпада единствено Словения. На нейно място застава Белгия със спад от 23.2% в строителството, а в Италия намалението е от 35.4%. На другия полюс, с увеличение на строителната продукция по време на пандемията, са Румъния, Германия и Холандия. Там има ръст от 2.1, 1.8 и 1.5% през март 2020 г. в сравнение с февруари месец същата година. В сравнение с март 2019 г. в челната четворка за най-голям прогрес в строителството са Румъния (+ 28,1%), Германия (+ 5,1%), Полша и Финландия (и двете + 1,5%).

economic.bg, 20 май 2020

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Производство на етерични масла", по Печалба за 2018 г.

No	Предприятие	Град	Печалба (хил. лв.)	
			2017	2018
1	Есетере България ЕООД	Добрич	3 573	10 476
2	Еньо Бончев Продакшън ООД	София	4 114	4 503
3	Гален-Н ЕООД	София	3 268	4 278
4	Робертет България ЕООД	Долно Сахране	71	774
5	Бул Фито Ойлс АД	София	813	739
6	Българска роза АД	Карлово	426	469
7	Булатгарс Продакшън Къмпани ООД	София	477	469
8	Биоланд България ЕООД	Пловдив	381	363
9	Роза Етерна ООД	Ясеново (СЗ)	278	299
10	Розариум ООД	Пловдив	278	278

Информационна система на българските предприятия (BEIS) www.beis.bia-bg.com

БОРСОВИ НОВИНИ

Как се представя SOFIX през юни?

Май върви към своя край. Освен с традиционните празници и неработни дни, петият месец на годината се отличава също с относително слабо представяне на SOFIX и в двете посоки, поне на база история. От създаването си до момента, или през последните 19 години, индексът на сините чипове се е повишавал едва с 0.2% през петия месец на годината, което го прави може би най-слабо волатилния месец през годината. И това бе факт и през тази година. До момента индексът на "сините чипове" запазва стойността си от началото на месеца, като се търгува само с два пункта по-високо, в среда на कोरोनाвирусна пандемия.

Какъв бе този май за инвеститорите на БФБ?

Този май станаме свидетели на стабилизиране на цените на БФБ след изключително лошия април, следствие на пандемията. Индексът на сините чипове се отгласна от най-ниските си стойности с около 10%, което обаче бе далеч по-слабо в сравнение с възстановяването на останалите борсови индекси не само на развитите, но и на развиващите се пазари.

Слабото възстановяване на индекса се случи при слаби търгувани обеми. В три от седмиците на този месец търгувания оборот с книгата на компаниите от SOFIX бяха под 1 милион лева. Най-голяма подкрепа за търговията оказаха акциите на Първа инвестиционна банка, които се пораздвижиха покрай планираното увеличение на капитала на банката. Това обаче, бе единствения "бял лебед" за пазара, който не бе достатъчен да го гласне към по-сериозно възстановяване след силните му загуби от началото на годината.

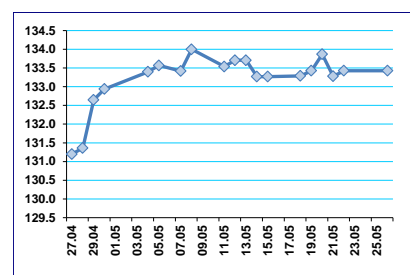
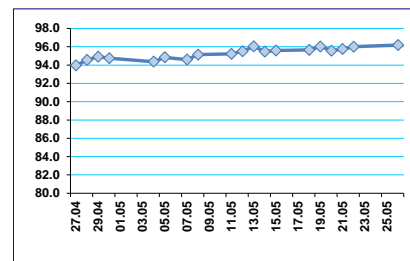
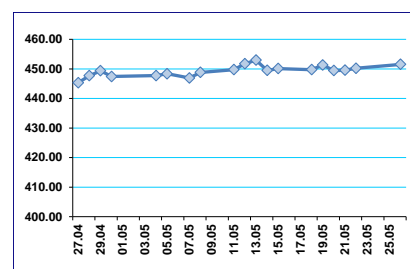
Как се е представял SOFIX през юни?

Сега всички погледи на инвеститорите са отправени към юни. Няма как да не отбележим и факта, че традиционно юни е месеца на провеждането на общи събрания на акционерите, на които се гласуват предложените дивиденди. А този юни най-вероятно ще е много по-различен от същия месец на предходните години.

Пандемията и несигурността, създадена от нея, най-вероятно ще накарат много от родните компании да преосмислят дивидентната си политика и много от тях дори да го отменят или намалят значително. От друга страна слабото възстановяване на родния капиталов пазар, поне на фона на случващото се в региона и в Европа, може да привлече известен спекулативен интерес към пазара ни. Слабата ни обвързаност с международните пазари, може да е друга причина за привличане на интерес. Но да се върнем на историческото представяне на индекса през шестия месец на годината. А то, за съжаление на инвеститорите на БФБ, не е много по-различно от майското.

БФБ-София
Седмичен оборот
18 - 22 май 2020 г.

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	324 385.79
Standard	1 127 720.90
АДСИЦ	81 503.44
Регулиран пазар - общо	1 575 667.26

BGREIT: 26.04.2020 – 27.05.2020**BGBX40: 26.04.2020 – 27.05.2020****SOFIX: 26.04.2020 – 27.05.2020**

infostock.bg, 22 май 2020

4 от сините чипове на БФБ влизат в програма за анализи на ЕБВР

Четири от компаниите-сини чипове на Българска фондова борса са избрани за участие в Програма за покритие с анализи на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР).

Компаниите са: Градус, Монбат, Сирма Груп Холдинг и Софарма. Те ще бъдат част от Програмата, която има за цел да увеличи публичния достъп до инвестиционни анализи на акции на компании в България, Хърватия, Северна Македония, Румъния, Сърбия и Словения.

Общо 17 компании, листнати на фондовите борси от шестте страни, са избрани за Програмата на база на специфични критерии, разработени от консултанта на ЕБВР по проекта-WOOD & Company.

„Ние вярваме в потенциала на публичните компании и се радваме, че четири от сините ни чипове ще бъдат част от тази важна инициатива на банката. Това е много добра възможност за по-голяма видимост, привличане на инвеститори и развитие на европейски бизнес хоризонти за динамичните и амбициозни български фирми“, каза доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на БФБ по време на официалния онлайн старт на Програмата.

profit.bg, 21 май 2020

* Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.

ИНВЕСТИЦИИ**"Агрола Еконивест" инвестира 5.3 млн. лв. в нова фабрика за преработка на плодове**

Русенската фирма "Агрола Еконивест" ще инвестира 5.3 млн. лв. в нова фабрика за преработка на плодове в с. Новград, община Ценово. Строителството е подкрепено от Програмата за развитие на селските райони с безвъзмездни 1.903 млн. лева. Останалата сума ще бъде осигурена с банкови кредити, коментира Георги Пейчев, съдружник и управител на фирмата. Общата площ на новата фабрика ще бъде 3850 квадратни метра. Тя ще е с капацитет 1000 тона и ще включва техника и технологии за преработка, за бързо и за дълбоко замразяване на плодовете, както и за опаковането им. Суровината е от собствени фирмени насаждения на сливи, вишни и кайсии, които се простират на около 3500 декара в района на общината и в близост до фабриката. "Овощните градини са изградени преди около 6-7 години с подкрепата на Програмата за развитие на селските райони. Досега от тях е получена само една реколта от кайсии, догодина се надяваме на пълен добив", коментира Георги Пейчев. Машините за новата фабрика са вносни, малка част от тях са възложени на български производители на нестандартно оборудване, уточни още Георги Пейчев. Според него оптимистичният и смел план за завършване на строителството е една година.

Капитал, 27 май 2020

"Трейс" проби строителното ветрило в Пловдив с пробива под Гарата

Строителни обекти за над 200 млн. лева ще се изпълняват в Пловдив със средства, осигурени от общината и държавата. За голяма част от тях е осигурено финансиране по оперативни програми на Европейския съюз, за останалите са заделени пари от местния и републиканския бюджет. Кой са фирмите, които работят с публични средства? Петима са основните играчи на строителния терен под тепетата. Най-крупният обект на Община Пловдив - модернизация на Пречиствателна станция - е спечелен от ДЗЗД „ПСОВ Пловдив 2018“. В обединението участват „ГБС Пловдив АД и „Главболгарстрой“ АД, както и „Еко - проект 2000“ ООД, с подизпълнител „Кристална вода“ АД. Обществената поръчка е на стойност 70 449 249 лева с ДДС и се финансира по ОП

Д банк е готова да кредитира "ТЕЦ Варна" на Ахмед Доган с 22 млн. лв.

Обновяването на контролираната от Ахмед Доган и Данаил Папазов "ТЕЦ Варна" е подсигурано с нови 22 млн. лв. заемен ресурс от Д банк. Договорът за кредит е от 26 февруари, но става видим чак сега от вписан в Търговския регистър залог върху централата и нейни активи в полза на банката, която е собственост на Фуат Гювен.

Капитал, 27 май 2020

Скандална фирма ще ремонтира софийския Зоопарк

Столична община е възложила на скандалната общинска фирма "Чистота Искър" поръчката за ремонт и разширение на сектора с маймуните в софийския Зоопарк, личи от обява на сайта на общината. Договорът е на стойност 1 034 283 лв. без ДДС, а точното име на заданието е "Преустройство на външната дворна част с включване на допълнителни площи от алейната мрежа и парковата част на сектора "Примати" в Зоологическата градина". Финансирането ще бъде изцяло от бюджета на София.

Сега, 26 май 2020

БДЖ и "Сименс" подписаха договор за доставка на 10 нови локомотива

БДЖ и консорциумът "Сименс Трон" подписаха договор за доставка на 10 нови електрически локомотиви. Това стана в присъствието на министъра на транспорта Росен Желязков. „С подписването на този договор БДЖ ще си осигури доставка на нови локомотиви за първи път след 1986-1987 г. Това е и първата сериозна инвестиция в подновяване на тяговия подвижен състав на дружеството от 15 години, когато в периода 2005-2008 г. бяха доставени мотрисите „Сименс“.

24 часа, 22 май 2020

„Околна среда 2014-2020“ като част от интегрирания проект за водите. Общата му стойност е 115 334 116 лева. От тях 80 млн. лева са от ЕС, 12 млн. лева - от държавата, 34 млн. лева - от общината. „Главболгарстрой“ АД и дъщерната ГБС са стари познаници на Община Пловдив.

Марица, 26 май 2020

Цех за преработка на гъби, плодове и зеленчуци правят в Златарица

Ново малко предприятие за преработка и съхранение на плодове, зеленчуци и гъби изграждат в Златарица. Инвестицията в цеха е на фирма „Ставрак 2015“ ООД. Тя ще е на площ от над 3100 кв. метра, в който ще има и промишлена сграда със складове за готова продукция. В сградата ще се обособят производствени помещения, съобразени с нуждите на технологичния процес – приемна, склад за суровини, хладилна камера за суровина, работно помещение за обработка на сливи, домати, гъби и т. н. Основните суровини, с които ще работи предприятието, ще са сливи, домати и гъби. Предвидено е съхранение в хладилна камера с температурен режим +4 – +6 градуса С. Измитата, нарязана, бланширана и обдухана суровина се поставя ръчно в тави на етажни колички, след което се насочва за изсушаване в сушилни. Капацитетът на цеха ще е за над 200 тона. Производството ще е сезонно, а производствената програма ще се определя от конюнктурата на пазара, както и от реколтата за годината.

Борба - Велико Търново, 22 май 2020

КЗК и полицаи влязоха в щаба на фирмите от едрия петролен бизнес

Комисията за защита на конкуренцията съобщи, че е извършила внезапна проверка на място в офиса на Българската петролна и газова асоциация. Акцията е част от разследване за недопустими практики при определяне цените на масовите автомобилни горива по веригата производство/внос – съхранение – търговия на едро – търговия на дребно, както на отделните хоризонтални нива, така и по вертикала, от страна на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Лукойл България“ ЕООД, „Сакса“ ООД, „Инса Ойл“ ЕООД, „Ромпетрол България“ ЕАД, „Еко България“ ЕАД, „Шел България“ ЕАД, „ОМВ България“ ООД, „НИС Петрол“ ЕООД, „Петрол“ АД, „Трейднет Варна“ ЕООД и Българската петролна и газова асоциация. Действията по проверката на място са били извършени от служители на КЗК със съдействието на служители на МВР, след получено съдебно разрешение от Административен съд - София, поясняват от антимонополния регулатор.

Сега, 21 май 2020

Шест фирми искат да строят газопровод до Свищов за 15.8 млн. лв.

Шест кандидата са подали оферти за изграждане на газопровода до Свищов, който държавната "Булгартрансгаз" обяви в средата на февруари, че иска да направи. Прогнозната стойност на проекта е 15.8 млн. лв. без ДДС. В сумата обаче не са включени разходите за основните материали и оборудване. Те ще бъдат осигурени чрез отделна обществена поръчка срещу още 7.1 млн. лева. Заедно с новите разклонения до Панагюрище - Пирдоп и Разлог проектът до Свищов се съфинансира от Международен фонд "Козлодуй". Връзката ще осигури възможност както за промишлено, така и за битово газифициране на региона.

Капитал, 21 май 2020

АНАЛИЗИ

“Държавна петролна компания“ – тихото признание, че проблем има

Строежът на бензиностанции с публични пари едва ли ще донесе ползи за потребителите, но ще гарантира тежест за данъкоплатците

Идеята за създаването на „Държавна петролна компания“, която да изгради мрежа от бензиностанции в страната, хвана всички неподготвени. Ясно е, че държавата е склонна да помпа мега структури – само преди дни бяха преведени 1 млрд. лв. на „Български ВиК холдинг“, но това поне е сфера, която и към момента е доминирана от публични компании. Завръщането на държавата в изцяло частен сектор е нов етап от държавния капитализъм, който вече не просто прахосва пари, а иска да хване юздите на икономиката, пише Петър Ганев от Институт за пазарна икономика.

Традиционно у нас има два казуса с горивата. Единият е в контрабандата, а другият в конкуренцията и цените. С години се бяга и от двете теми. Видима е например разликата в третирането на двете основни акцизни стоки в страната – цигари и горива. Контролът върху цигарите е тотален. Събират се празни опаковки в цялата страна и се изчислява размерът на нелегалния пазар на всеки три месеца, полицаи и митничари стоят по фабриките и преглеждат всеки камион, въведе се точна „трак енд трейс“ система, която следи всяка една кутия цигари в пътя и от фабриката, през търговците и крайния потребител.

А при горивата? Отговорът обикновено е „камери ще следят всеки литър гориво“. Не е лошо да има видеонаблюдение, но борбата с контрабандата става с измервателни уреди и постоянен физически контрол. В тази посока бяха промените отпреди две седмици, които задължиха „Лукойл“ да лицензира като отделни данъчни складове шестте си бази по протежението на продуктопровода между Бургас и София и да има отделни измервателни уреди за всеки от тях. Същият продуктопровод, чийто лиценз беше временно отнет през 2013 г. от Ваньо Танов. Докато постепенно се затяга контролът на горивата обаче, държавата тръгна по неразбираем начин да решава втория казус – конкуренцията и цените на горивата.

Публично обявените мотиви за създаване „Държавна петролна компания“, която да оперира данъчни складове и бензиностанции, в прав текст признават, че проблем с конкуренцията на пазара на горива има и държавата е в невъзможност да осигури нормалното му функциониране. Не се установява картел, не се налагат санкции, нито се търсят нормативни решения за отваряне на достъпа до данъчните складове. Държавата просто влиза на пазара по най-дърварския начин, като се опитва да донесе конкуренция, чрез присъствието си. В това е и парадоксът – да чакаме държавния капитализъм да осигури повече избор и свобода за потребителите.

По думите на финансовия министър темата за държавните бензиностанции е вторична в предложените законови промени. Тази „вторична“ тема обаче предвижда огромно усилие на държавата в следващите 1-2 години, което ще струва по консервативни оценки минимум 100 млн. лв. Ако идеята на държавата е да прави много големи и излъскани бензиностанции, тогава разходите биха били чувствително по-високи. Дори и ресурсът да не бъде предоставен директно от бюджета, това не променя факта, че зад подобно усилие стои публичен ресурс и неговото прахосване е чиста загуба за данъкоплатците.

Проблемът в тази идея обаче не е само в разходите за изграждането на държавните бензиностанции. По-големият проблем ще дойде, когато държавният капитализъм се

развихри с тяхното управление. Малко ли примери имаме в момента за „успехите“ на държавното предприемачество? При това говорим за сфера, която има директен и всекидневен контакт с крайния клиент – държавата неизменно губи всяко едно съревнование в подобни сфери. Лоша услуга, злоупотреби и трупане на дългове са неизбежни.

„Евтините“ държавни бензиностанции могат да прехвърлят тежест от клиентите към данъкоплатците. Предлагането на „ниски цени“ най-вероятно би довело до трупането на загуби, които публичният сектор да покрива. Точно това правят всички държавни компании и в момента. Нима през бюджета не плащаме за по-ниската цена на билета в БДЖ? В най-добрия случай, на колонката ще спечелим няколко стотинки, които после ще бъдат покрити от данъците ни. Ще платим и всичката корупция по етажите на новата мега компания.

И това наистина е добрият вариант, тъй като има и много по-негативен. Въобще няма гаранция, че държавните бензиностанции ще могат да предложат по-ниски цени на широк кръг клиенти. Цялостната услуга, която отива много отвъд сипването на бензин, най-вероятно ще е далеч от стандартите на големите играчи на пазара. Държавата не е много добра в спечелването на пазарен дял на конкурентни пазари, напротив – тя успява да губи пазарен дял дори на наглед гарантирани пазари. Ограниченият пазарен дял, както и огромният потенциал за злоупотреби – вижте например историите с горивото в БДЖ, силно ще лимитират възможността да се продава по-евтино.

Кампанийното ценообразуване обаче ще е възможно. Всъщност това е много силен политически мотив за влизането на този пазар – инструмент за щабово управление във времена на недоволство. Всяко бъдещо напрежение покрай пазара на горива в България и наченки за протести, ще могат да бъдат посрещнати с кампанийно решение на държавата да намали цената с няколко стотинки. Директен политически лост на пазар, който неведнъж е носил проблеми на правителствата в страната.

Да се върнем на основната тема с конкуренцията на пазара. Ако големият проблем е при данъчните складове, няма логика да се търси решението му в изграждането на държавни бензиностанции и хрантутенето на нова порция държавни капиталисти. Съществуват много възможни решения за данъчните складове и дори КЗК посочва такива. Една част от тях са свързани с мерки за ускоряване на процедурата по лицензиране на нови складове, тоест условия за по-бързо навлизане на пазара. Друга е свързана с възможността за двустранни споразумения и съхраняване на продукти в съседни държавни от ЕС. Трета би била с разписването на правила за отворен достъп до съществуващите данъчни складове. Това са по-пазарни решения, които заслужават внимание.

Ако нищо от това не може да проработи, чак тогава идва идеята за изграждането на държавни данъчни складове. Последните биха отменили тежестта по първоначалната инвестиция на търговците и биха били потенциално отворени за всички. Те също обаче носят рискове – няма причина да вярваме, че държавата няма да се провали и в тази дейност, а и биха изисквали сериозни инвестиции с публични средства. Това е единственият смислен дебат в темата с конкуренцията при горивата – как да се реши темата с достъпа до данъчните складове. Строежът на бензиностанции с публични пари едва ли ще донесе ползи за потребителите, но ще гарантира тежест за данъкоплатците.

investor.bg, 23 май 2020

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ OFFICE INVESTMENTS & WORKSPACE FORUM 2020

КОГА: 11 юни 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: Sofia Event Center, София

➤ ОБУЧЕНИЕ ЗА НОВИТЕ РЕАЛНОСТИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ (LEAN PROJECT MANAGEMENT)

КОГА: 27 юни 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: Саймикс APICS Premier Channel Partner

➤ ОБУЧЕНИЕ „УСПЕШНО ВОДЕНЕ НА ПРЕГОВОРИ“

КОГА: 3 юли 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София, ул. Росарио 1

➤ ОБУЧЕНИЕ „ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА УСПЕШЕН ЕКИП“

КОГА: 10 юли 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София, ул. Росарио 1

➤ ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“

КОГА: 29 юли - 12 август 2020, 18:30 - 21:30 ч.

КЪДЕ: Зала Образователен бизнес център "Хермес", ет. 4, София, Бул. "Шипченски проход" 63, индустриална сграда Електроника

➤ СЕМИНАР „УПРАВЛЕНИЕ НА СТРЕСА И ПРЕВЕНЦИЯ. ВЗЕМАНЕ НА КЛЮЧОВИ РЕШЕНИЯ“

КОГА: 1 септември 2020, 09:00 - 18:00 ч.

КЪДЕ: Хотел Будапеща, София, ул. Будапеща 92

➤ EMPLOYER BRANDING CONFERENCE – MOST WANTED 2020

КОГА: 7 октомври 2020, 09:30 - 17:00 ч.

КЪДЕ: Интер Експо Център, София

➤ ОБУЧЕНИЕ ПО ПЛАНИРАНЕ НА КАПАЦИТЕТА

КОГА: 13 ноември 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: София